

RZECZNIK PRAW OBYWATELSKICH

Irena Lipowicz

Warszawa, 13 marca 2015 r.

V.7010.26.2015.AA

Pan

BARTOSZ ARŁUKOWICZ

Minister Zdrowia

Szanowny Panie Ministrze,

W toku rozpatrywania indywidualnej sprawy dotyczącej obowiązku uwidacznia przez świadczeniodawców pisemnej informacji o uprawnieniach dawców przeszczepu ujawnił się problem braku spójności obowiązujących przepisów w zakresie uprawnień dawców przeszczepu do korzystania poza kolejnością ze świadczeń opieki zdrowotnej.

Warunki i zakres udzielania świadczeń zdrowotnych w ramach ubezpieczenia zdrowotnego, w tym szczególne uprawnienia do świadczeń opieki zdrowotnej, określa ustawa z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz. U. z 2008 r. Nr 164, poz. 1027 ze zm.).

Zgodnie z art. 47c ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej – w brzmieniu obowiązującym od dnia 18 maja 2014 r. nadanym przez art. 7 pkt 1 ustawy z dnia 14 marca 2014 r. o zmianie ustawy o kombatantach oraz niektórych osobach będących ofiarami represji wojennych i okresu powojennego oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2014 poz. 496) – m.in. osoby, o których mowa w art. 43 ust. 1 (tj. m.in. świadczeniobiorcy, którzy posiadają tytuł "Zasłużonego Dawcy Przeszczepu" i przedstawią legitymację "Zasłużonego Dawcy Przeszczepu"), mają prawo do korzystania poza kolejnością ze świadczeń opieki zdrowotnej oraz z usług farmaceutycznych udzielanych w aptekach. W miejscach rejestracji pacjentów do udzielania świadczeń opieki zdrowotnej, w miejscach udzielania świadczeń podstawowej opieki zdrowotnej oraz w aptekach, odpowiednio świadczeniodawca albo kierownik apteki uwidacznia pisemną informację o uprawnieniach określonych w ust. 1 - 4 tego przepisu.

Natomiast, według art. 23 ustawy z dnia 1 lipca 2005 r. o pobieraniu, przechowywaniu i przeszczepianiu komórek, tkanek i narządów (Dz. U. Nr 169, poz. 1411 ze zm.), Dawcy Przeszczepu i Zasłużonemu Dawcy Przeszczepu przysługują uprawnienia do korzystania poza kolejnością z ambulatoryjnej opieki zdrowotnej.

W świetle art. 22 powołanej ustawy, dawcy szpiku lub innych regenerujących się komórek i tkanek przysługuje tytuł Dawca Przeszczepu. Odznakę i legitymację potwierdzającą posiadanie tytułu Dawca Przeszczepu wydaje podmiot leczniczy, który pobrał szpik lub inne regenerujące się komórki lub tkanki. Dawcy Przeszczepu, który oddał szpik lub inne regenerujące się komórki i tkanki więcej niż raz oraz dawcy narządu, przysługuje tytuł Zasłużony Dawca Przeszczepu. Odznakę i legitymację, potwierdzającą posiadanie tytułu Zasłużonego Dawcy Przeszczepu, wydaje minister właściwy do spraw zdrowia na wniosek Centrum Organizacyjno-Koordynacyjnego do Spraw Transplantacji "Poltransplant".

Regulacje dotyczące uprawnień dawców przeszczepu różnią się zakresem podmiotowym (świadczeniobiorcy, którzy posiadają tytuł "Zasłużonego Dawcy Przeszczepu" oraz Dawcy Przeszczepu i Zasłużeni Dawcy Przeszczepu) oraz zakresem przysługujących uprawnień (prawo do korzystania poza kolejnością ze świadczeń opieki zdrowotnej i z usług farmaceutycznych udzielanych w aptekach oraz prawo do korzystania poza kolejnością z ambulatoryjnej opieki zdrowotnej). Tylko w przypadku uprawnień świadczeniobiorców, którzy posiadają tytuł "Zasłużonego Dawcy Przeszczepu", uregulowano zasady udzielania świadczeń poza kolejnością (art. 47c ust. 2 – 4 ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej), a świadczeniodawca albo kierownik apteki uwidacznia pisemną informację o przysługujących uprawnieniach. Rozbieżna treść powołanych przepisów rodzi wątpliwości co do przysługujących uprawnień dawcom komórek, tkanek i narządów.

W związku z powyższym, na podstawie art. 16 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 15 lipca 1987 r. o Rzeczniku Praw Obywatelskich (Dz. U. z 2014, poz. 1648), zwracam się do Pana Ministra z uprzejmą prośbą o zajęcie stanowiska odnośnie uprawnień dawców przeszczepu oraz podjęcie działań w kierunku przejrzystego uregulowania praw omawianej grupy pacjentów. Oczekuję na informację w tej materii.

Z paszenciem

Jerzy Jędrzejko